

Vidre – Pa, počnimo

Počnimo lijepo i jednostavno ... Šta su vidre?

Vidre su SISARI, ali šta to tačno znači?

Sisari se razlikuju od drugih životinja jer:

- Oni imaju krzno
- Oni rađaju žive mlade
- Oni hrane svoje mlade mlijekom
- Oni imaju toplu krv



Možete li navesti nazive barem četiri vrste sisara?

1..... 2. 3. 4.

Mustelidae/Kune

Dakle, sada znamo da su vidre **sisari**. One pripadaju posebnoj porodici sisara koja se zove **Mustelidae/Kune**. Postoji mnogo različitih vrsta u porodici kuna, a evo neke od njih:



Jazavac



Lasica



Kuna Zlatica

Zemlja ili voda?

Vidre su posebne i rijetke jer su **polu-vodene** životinje. Ali šta to znači? To je otmjen način da se kaže da one žive i na kopnu i u vodi. Vidre provode vrijeme plivajući i loveći ribu isto koliko i trčeći duž kopna. Život u ovim sredinama može biti težak, ali srećom vidre su savršeno prilagođene da dišu, koriste svoja čula, brzo se kreću i održavaju toplotu kako na zemlji tako i u vodi!



Vidre – Osnovno

Pogledajte slike ispod - **Možete li navesti dvije stvari koje su posebne za svaku od životinja, a koje im pomažu da žive u vodi?**



Orka kit



Foka



Vidra

.....
.....

.....
.....

.....
.....

Šta to što čini vidru drugačijom i sposobnom da opstane, kako u vodi tako i na kopnu?

1. Neki morski sisari, kao što su kitovi i foke, imaju kožu koja se sastoji od debelog sloja masti, koja im održava toplotu tijela. Ali za vidru, to bi bilo preteško i ne bi bila u stanju da se brzo kreće po kopnu. Dakle, vidre imaju dva sloja krzna. Spoljni sloj koji je vodootporan i unutrašnji sloj koji im održava toplotu tijela. Vidrino krzno je veoma važno, tako da svaki put kada izlazi iz slane vode, vidra ga mora očistiti u slatkoj vodi da bi ga sačuvala!
2. Vidre na nogama imaju prste spojene sa kožicom koja im pomaže da plivaju brže i efikasnije u vodi. To je kao kad mi spojimo prste kada plivamo, a kod vidri je tako svo vrijeme!
3. Vidre imaju jak i veliki rep. Ono se ponaša kao kormilo kada plivaju i pomaže im da se bolje kreću kada su u vodi.
4. Vidre imaju aerodinamični oblik tijela. To im pomaže da se lako kreću kroz vodu i po kopnu.
1. Vidrine uši, oči i nos se nalaze na istoj visini. To znači da mogu da vire iz vode, ali da i tada mogu da čuju, vide i mirišu sve.

Da li ste znali?

Morske vidre imaju najgušće krzno od svih životinja na svijetu. One imaju 150,000 dlaka po cm². To je kao da imate 150,000 dlaka, u području, veličine vašeg nokta na prstima!!!



Vidre – Vrste

Vidre imaju različita imena na različitim jezicima. Na primjer, vidra je na španskom jeziku ‘nutria’ a na francuskom je ‘loutre’. Naučno ime (u zagradama) koriste svi na svijetu, tako da svi tačno znaju na koju vrstu misliš kada ga korистиš!



Afrička vidra bez kandži (*Aonyx capensis*)



Evroazijska vidra (*Lutra lutra*)



Kongoanska vidra bez kandži (*Aonyx congicus*)



©Jose Luis Bartheld



Džinovska vidra (*Pteronura brasiliensis*)



Sumatranska vidra (*Lutra sumatrana*)



Morska vidra (*Enhydra lutris*)



Azijska patuljasta vidra (*Aonyx cinereus*)



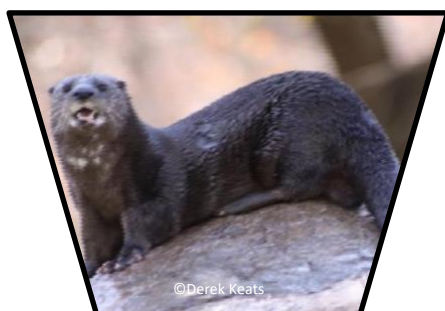
Južna riječna vidra (*Lontra provocax*)



Neotropaska vidra (*Lontra longicaudis*)



Sjeverno američka riječna vidra (*Lontra canadensis*)



Bijelogrla vidra (*Hydrictus maculicollis*)



Glatka azijska vidra (*Lutrogale perspicillata*)

Da li ste znali?
50,000 Sjeverno Američkih Riječnih vidri bude ubijeno, svake godine, od legalnih zamki u SAD i Kanadi.

Postoji 13 vrsta vidri širom sveta. One žive na svim kontinentima osim u Australiji i na Antarktiku. Da saznate više o svakoj vrsti vidre pogledajte interaktivnu mapu IOSF-a na <http://www.otter.org/Public/OtterMap.aspx>

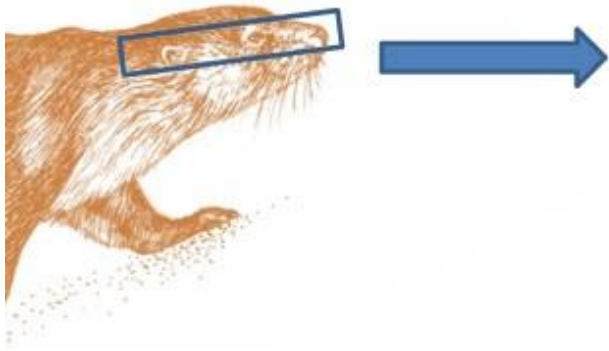


Detektiv za vidre

Znači želiš da tražiš vidru i trgove vidri. Dozvolite da vam pomognemo prije nego što počnete!

Primarni znaci su jednostavni – ugledajte vidru! Ali kako ih je najlakše uočiti?

Daćemo vam nekoliko savjeta.



POGLED - Vidrine oči, uši i nos su na istoj visini. To znači da mogu da vire iz vode a da i dalje mogu vidjeti, čuti i mirisati. Kada su vidre u vodi, sve što možete da vidite je mali dio njihove glave i ako imate sreće i njihov rep!

REP - Kada vidra zaroni u vodu, njen rep je zadnja stvar koju vidite. Zbog toga je lakše uočiti razliku između vidre i foke.



LEĐA - Kada su vidre u pokretu, leđa su im povijena. Skakutavi i povijeni hod, kao i veliki rep su karakteristični za vidrino kretanje...

SLUŠAJTE ZVUKOVE - Kada vidre imaju mlade, često se oglašavaju visokim tonovima, "oštri zvukovi", na taj način komuniciraju sa mladima.



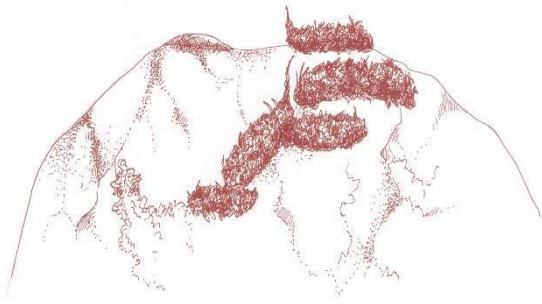
Veoma je važno, da kada posmatrate vidre, da to radite sa **pristojnog i sigurnog rastojanja** između vas i njih. Nikada se nemojte previše približavati divljim životinjama, jer će se one braniti!

Uvijek zapamtite: Divlje životinje **NE TREBA** uznemiravati!!



Detektiv za vidre

Sekundarne znake je lakše naći nego uočiti vidru! Evo neki savjeti koji vam mogu pomoći da kažete da li ima vidre u blizini. Pogledajmo neke sekundarne znake.



IZMET

Vidrin izmet se na engleskom jeziku naziva **spraint**. **Izmet** je najčešće prepun ostataka ribe i rakova. Najčešće je tamne ili tamnozeleno boje. Ako vidite tamni pramen trave, kako se izdvaja od ostale trave, provjerite, možda ste našli izmet vidre! Vidrin izmet dijeluje kao đubrivo i pomaže travi da raste! Vidre koriste svoj izmet da obilježe teritoriju i sebi važna mjesta. Kada tražite izmet, tražite ih oko prirodnih bazena slatke vode, starih mlinova i bunara.

BRLOG

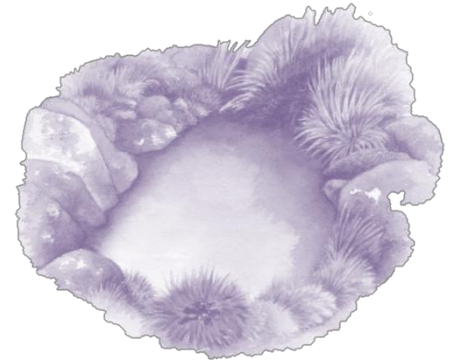
Vidrin dom se na engleskom naziva **holt**. One vole da imaju nekoliko brloga i mjesta za odmor, koja se zovu odmorišta a nalaze se na njihovom putu između lovišta i vidrinog brloga. Potraži izmet!

Ako mislite da ste pronašli vidrin dom, važno je da ih ne uznemiravate i da ih pustite da se na miru odmaraju u svojem domu.



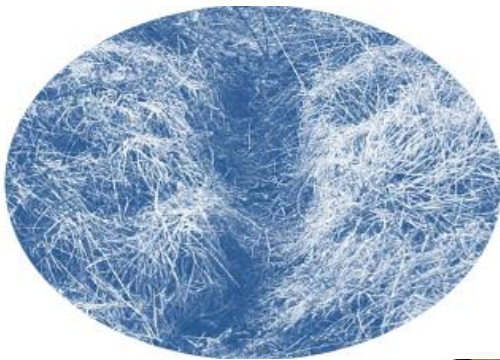
OTISAK ŠAPE

Vidrin otisak ima 5 prsta, koji su spojeni sa kožicom.



PIRODNI SLATKOVODNI BAZENI/BARICE

Već znate kako je posebno krzno vidre. Potrebno je da je čisto i toplo, tako da moraju da ga paze. Nakon što je vidra bila u slanoj vodi, mora čistiti svoje krzno u slatkoj vodi. Ove barice, vidra takođe često označava izmetom.



VIDRINA STAZA

Kada vidre trče kroz travu, oni prave stazu nalik tunelu i označavaju



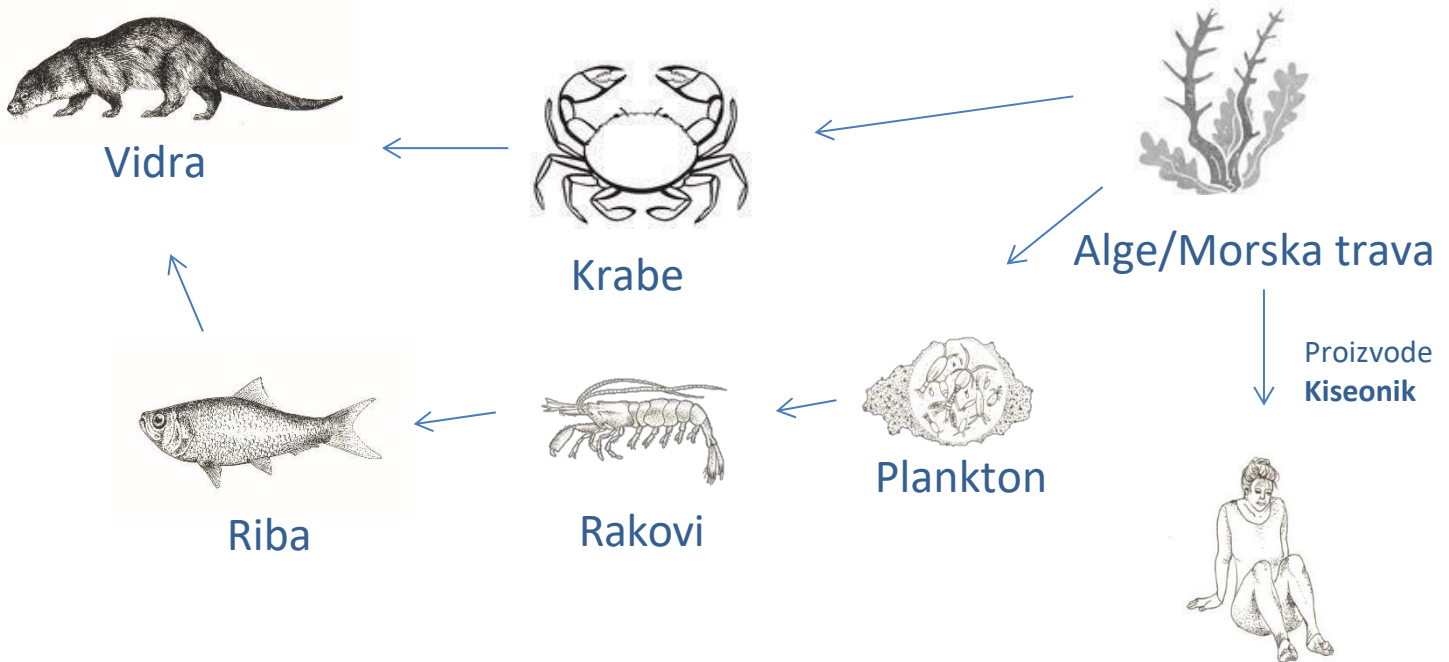
Zašto su vidre posebne?

Vidre su mesojedi i one se nalaze na vrhu lanca ishrane. Sve životinje su povezane lancem ishrane. Sve u lancu ishrane jede i dobija energiju od nečega ispod nje. Lanci hrane su povezani tako da formiraju hranidbenu mrežu.

Sjeti se šta si sinoć imao za večeru, šta ste jeli? Možete li da napraviti lanac ishrane a da ste Vi na vrhu tog lanca?

Iskoristite lanac ishrane Evroazijske vidre kao pomoć.

Hoćemo li da pogledamo ulogu Evroazijske vidre u lancu ishrane? Strelice pokazuju ko je čija hrana.



Pa, zamislite da nije bilo vidri. To bi uticalo na sve životinje koje se nalaze u lancu ishrane. Vidre održavaju ravnotežu, koja je važna za sve vrste!

Ako se neko zagađenje, kao što je plastika, nađe u vodi a vidre nisu pojele plastiku, da li bi to i dalje bilo loše za vidre? **DA** - Na primjer, plankton je pojeo mali komad plastike, onda su rakovi pojeli plankton, ribe su jele rakove, a zatim je **VIDRA** pojela ribu - plastika je sada u vidri! Kako rakovi jedu mnogo planktona i ribe jedu mnogo rakova, to znači da vidra unosi mnogo plastike u svoj organizam. To isto važi i za ljude - jer i mi jedemo ribu!

Da li ste znali?
Da između 70% i 80% svjetskog kiseonika nastaje iz algi i morske trave!



Zašto su vidre posebne?

STANIŠTA VIDRE

Vidre žive u različitim staništima i trebaju zdravu životnu sredinu. Kako vidre žive i u vodi i na kopnu, potrebno je da obje sredine budu čiste i nezagađene.

Ako vidite vidru, to znači da je životna sredina u vodi i na kopnu čista i da ima mnogo hrane! To je odlično za sve vrste, uključujući i nas!

DIZAJN

Svaka vrsta vidre evoluirala je i prilagodila se svom staništu i onome što jede. Pogledajmo tri primjera.



Evroazijska vidra

Evroazijske vidre imaju oštre zube i kandže za hvatanje i pridržavanje svoje hrane. To znači da su u stanju da uhvate klizav plijen.



Azijska patuljasta vidra

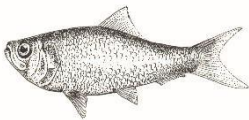
Azijske patuljaste vidre imaju veoma osjetljive "prste", pa pomoću njih mogu da napipaju i uhvate svoju hranu. One mogu da uđu u veoma male rupe i zgrabe svoj plijen.



Morska vidra

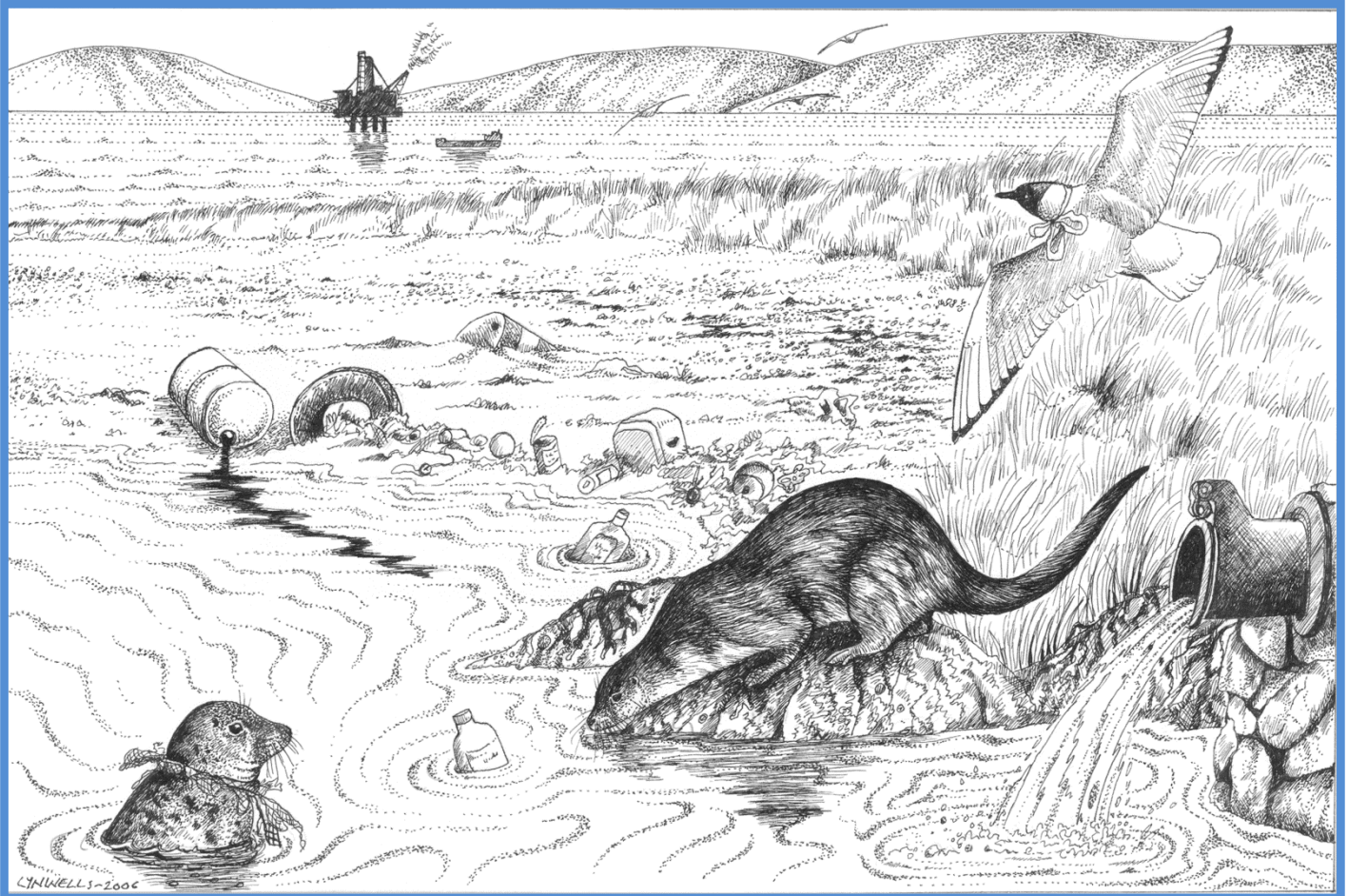
Morske vidre provode većinu svog života na moru i imaju velike i jake šape koje im pomažu da plivaju, da drže hranu i otvaraju tvrdu ljusku na svom omiljenom kamenu.

Šta mislite, koji je plijen omiljeni za svaku od ovih vidri?



Zabavi se uz vidru

Sada je tvoj red! Igrajte neke igre i saznajte više o vidrama i okolini!



Zagađenje je nešto što utiče na sve vrste. Pogledajte sliku i zaokružite sve stvari za koje mislite da bi mogle da ugroze životinje, kao što su vidre!

Koristite prostor ispod da zapišete zašto neke od ovih stvari mogu da ugroze životinje:



Vidra: Pronađi riječi

Možete li naći nazive svih vrsta vidri u Pronađi riječi?

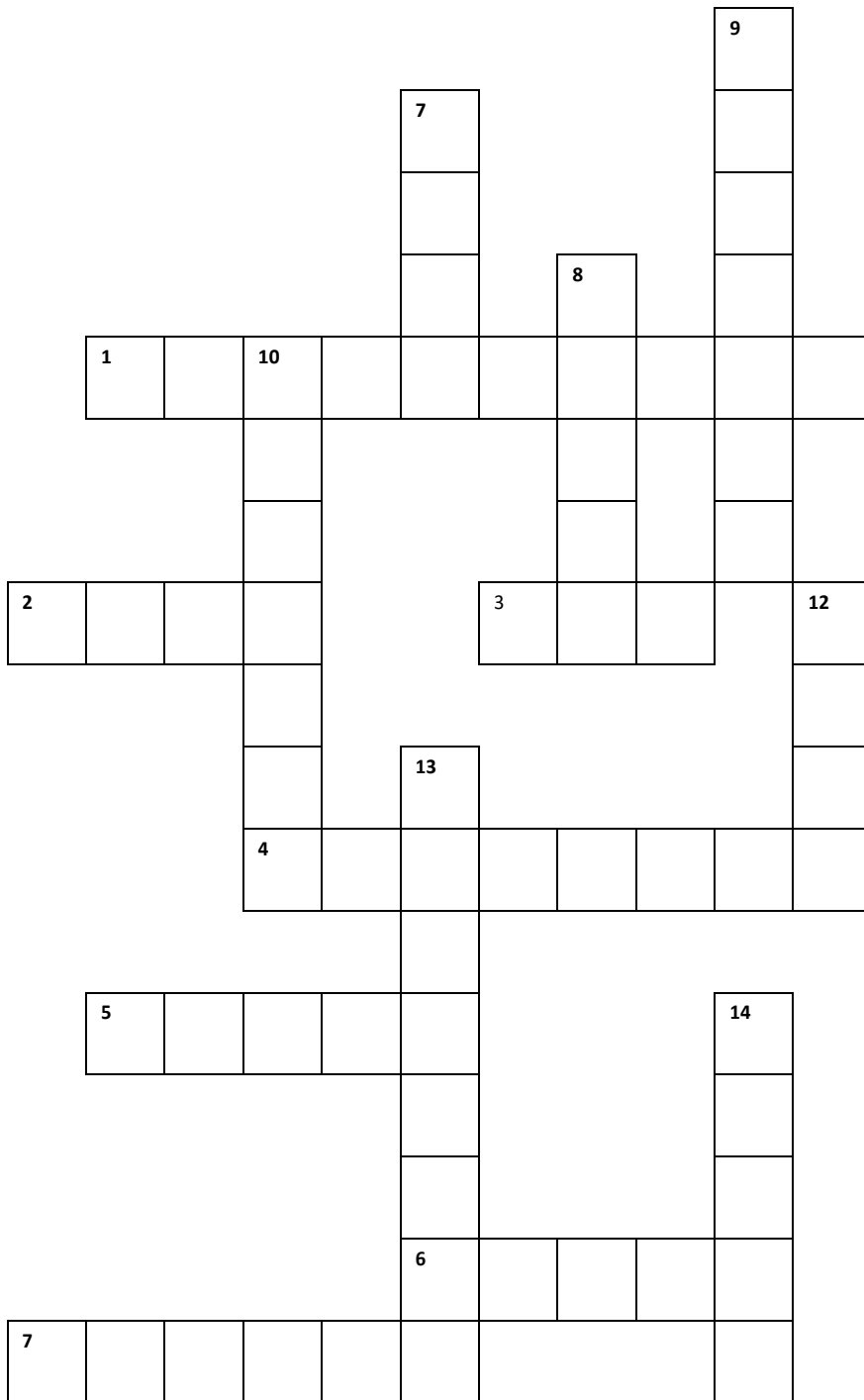
POMOĆ: Ako ne možete da se sjetite svih naziva vrsta, koristite stranicu Vidre - Vrste, kao pomoć.

A	C	H	T	K	A	A	E	F	K	Y	U	I	O	H	N	N	M	T	A
Z	E	Dž	L	P	A	K	S	P	O	R	T	O	E	N	I	I	J	O	K
I	O	F	A	H	O	O	C	A	N	E	E	L	K	M	J	I	U	B	Č
J	U	A	U	R	I	O	A	C	G	I	P	G	B	Č	L	S	Ž	S	I
S	T	K	R	T	I	G	J	Š	O	T	T	A	R	F	D	A	N	C	R
K	G	S	U	M	A	N	T	R	A	N	S	K	A	G	T	E	A	T	E
A	E	R	A	S	P	M	E	A	N	V	O	T	V	L	T	C	R	R	M
P	R	O	D	S	A	H	S	E	S	D	R	A	E	A	P	A	I	A	A
A	O	M	Dž	I	N	O	V	S	K	A	R	L	H	T	O	A	J	E	O
T	A	M	S	A	R	E	I	O	A	T	P	A	A	K	H	A	E	T	N
U	I	L	C	V	C	U	E	O	B	A	L	S	K	A	O	H	Č	D	R
Lj	V	B	R	C	Č	O	E	R	E	R	A	M	S	A	O	J	N	U	E
A	E	V	N	G	R	S	O	T	G	H	S	U	J	Z	T	K	A	O	V
S	R	C	M	Ć	O	H	S	O	K	J	I	R	I	I	A	A	S	O	E
T	I	Đ	P	T	S	L	O	A	A	F	N	S	Z	J	S	S	A	V	J
A	U	Z	A	N	Đ	E	E	A	N	M	E	D	A	S	C	V	I	B	S
V	C	Lj	O	L	J	N	O	J	Dž	O	N	G	O	K	A	A	I	N	D
V	Š	I	M	I	A	S	S	A	I	Nj	A	F	R	A	E	L	I	M	M
A	S	T	B	A	A	I	O	R	T	B	A	P	V	Č	E	A	V	Z	Ž
A	F	R	I	Č	K	A	V	I	D	R	A	B	E	Z	K	A	N	Dž	I

Da li možete da zapamtite naučna imena svih vrsta vidri - napišite ih ispod:



Ukrštene riječi



VODORAVNO

1. Kojoj porodici pripadaju vidre, naučni naziv?
2. Koja je omiljena hrana vidri?
3. Koliko prsti ima vidra?
4. Koliko vrsta vidri postoji?
5. Zbog čega ih love i šta im čuva toplotu?
6. Vidre su polu-vodene, što znači da žive u vodi i na ---?
7. Koja vidra ima najgušće krzno?

USPRAVNO

8. Kojoj porodici pripadaju vidre?
9. Vidre su indikatori kakve sredine?
10. 50,000 Sjeverno Američkih vidri umre u ----- svake godine.
11. Kako se naziva izmet vidre na engleskom jeziku?
12. Kako se na engleskom jeziku naziva vidrin dom?
13. Koja je najveća vidra?
14. Koja je boja vidrinog krzna?

POMOĆ: Svi odgovori su u ovom edukativnom paketu – samo ga pročitajte!



MEĐUNARODNI FOND ZA OPSTANAK VIDRE

International Otter Survival Fund (IOSF) - Međunarodni fond za opstanak vidre je posvijećen zaštiti i očuvanju svih 13 vrsta vidri širom svijeta! Do sada smo bili uključeni u projekte u više od 60 različitih država i imamo mnoge aktivnosti:

BOLNICA ZA VIDRE - IOSF je zbrinuo više od 200 povrijeđenih i mladih vidri, kao i ostalih divljih životinja. Najviše je mladih vidri koje dolaze kao bebe ili mladunčad i o kojima brinemo sve dok ne porastu. Mladunče vidre ostaje sa majkom 12 do 15 mjeseci, tako da ostaju kod nas sve dok ne dostignu to doba. Odgajanje jedne mlade vidre košta oko £1,600!



Često nas kontaktiraju širom svijeta radi stručnog savjeta o podizanju i odgajanju vidri. Pomogli smo mnogima uključujući Irak, Demokratsku Republiku Kongo i Gvajana.

EDUKACIJA – Jedan od glavnih problema širom svijeta je **nedostatak znanja o vidri**. Često obilazimo škole i razgovaramo. Napravili smo identifikacione kartice za vidre, koje su prevedene na različite jezike. Naš velika mreža istraživača i volontera, pomaže da se ljudi edukuju o vidri širom svijeta.

OBUKA – Osim nedostatka znanja o vidri, nije puno urađeno kada su u pitanju istraživanja vidre na globalnom nivou. Zbog toga mi održavamo radionice na kojim okupljamo lokalne istraživače i državne službenike i na kojima ih podučavamo tehnikama za očuvanja vidre. Održali smo 6 međunarodnih radionica uključujući Prvu Afričku radionicu o očuvanje vidre u Tanzaniji i 5 radionica u Aziji. Ove radionice se rezultirale uspostavljanjem kontinentalnih mreža za zaštitu vidre, kako bi se pomoglo ljudima da rade zajedno i da prenose informacije i na lokalnom i na kontinentalnom nivou.

ISTRAŽIVANJA – IOSF vrši istraživanja kako i UK tako i van nje.

Godišnje pratimo populaciju vidre na ostrvu Skye, uključujući njihovu ishranu i brojnost populacije, tako da možemo brzo prepoznati bilo kakav pad brojnosti vidre.

Također šaljemo mrtve vidre na Sveučilište Cardiff za obdukciju. Ovo nam pomaže da znamo koliko dugo vidre žive u divljini, koji su uzroci smrti i da li postoji neko zagađenje u sredini. Koristeći ove informacije, možemo uticati na sve probleme!

Pomažemo i vršimo istraživanja širom svijeta. Ponovo, naša velika mreža istraživača i volontera pomaže nam u našim istraživanjima. Na primjer, do 1998. godine smatralo se da je Lutra sumatrana izumrla! Godine 1999. pronađeno je jedno mladunče u južnom Tajlandu. Na osnovu te informacije IOSF je pokrenuo svoju mrežu i ova vrste vidre je pronađena širom jugoistočne Azije.

SMANJIVANJE TRGOVINE VIDROM – Bilo legalno ili ne, lov na vidre mora prestati! Vidre se obično love radi krzna ili za prodaju kao kućni ljubimci, oba aspekta predstavljaju ogromne probleme za vidre! U nekim sredinama vidre su istrebljene. IOSF je veoma strastvena oko smanjivanja ove vrste trgovine, bilo da jesu to ilegalne ili legalne zamke u SAD i Kanadi.



Kako možeš pomoći?

Vidre se suočavaju sa brojnim problemima: zagađenje, lov, nemarnost i još mnogo toga. Koristite ovu stranicu da biste saznali kako možete pomoći okolini i vidri.

1. Koristite boce za višestruku upotrebu. **MILION** plastičnih boca se kupuje širom svijeta svakog **MINUTA**! Koristite boce za višestruku upotrebu i napunite ih vodom sa svoje česme. Na ovaj način manje plastike ulazi u našu sredinu!
2. **POKUPITE TRI** - Nova globalna kampanja je počela sa ciljem smanjenja upotrebe plastike iz našeg dvorišta. Svaki put kada ljudi idu u šetnju, uzimaju 3 komada plastike i stavljaju ih u kantu. Ako svi to radimo, možemo puno uticati na smanjenje prisutnosti plastike u našoj sredini.
3. **ZATVORITE ČESMU** – Ne ostavljajte česmu otvorenom. Na primjer, kada perete zube! Svijet nema neograničenu zalihu čiste vode.
4. **ISKLUČITE SVIJETLO** – Uštedite energiju! Koristimo mnogo energije svakodnevno i jednostavnim isključivanjem svijetla kada nije potrebno, možete pomoći okolini.
5. **VIDRINO MLADUNČE/POVRIJEĐENA VIDRA** - Ako vidite mladunče, šta treba da uradite? Prvo, nikad ga ne uzimajte! Ponekad majka može ostaviti svoje mladunče da bi se nahranila i donijela hranu. Ukoliko vidite povrijeđenu vidru, recite odrasloj osobi da pozove pomoć. Ne dirajte je, može da vas ugrize.

ŠIRITE PRIČU

Vidrama je potreban tvoj glas! Jedan od glavnih faktora koji utiču na vidre širom svijeta je **nedostatak znanja o značaju vidre**.

Vidre ne mogu da razgovaraju - pa mi moramo da govorimo u njihovo ime! Koristite sve informacije koje ste naučili i recite svojim prijateljima, porodici i svima koje poznajete o vidri, o značaju vidre i šta radi IOSF i NVU Living Green.

NVU Living Green i IOSF su započeli saradnju 2018 godine u cilju promocije i edukacije o zaštiti vidre i značaju vidre i njenog staništa.

TIM VIDRE

Pratite stranicu IOSF-a posvećenu djeci. Ovdje možete naći novosti o vidri, takmičenja, igre i kvizove. www.loveotters.org

IOSF

Pomozite radu IOSF-a! Na našoj web stranici ima mnogo sjajnih i zabavnih ideja koje vam govore kako možete pomoći! www.otter.org



Odgovori i rješenja

Možete li navesti nazive barem četiri vrste sisara?

Postoji veliki broj tačnih odgovora – Pas, Mačka, Slon, Kit, Delfin, Krava, Ovca, Prase, Tigar, Lav, Lisica -
Ukoliko niste sigurni pitajte odrasle!

Možete li navesti dvije stvari koje su posebne za svaku od životinja, a koje im pomažu da žive u vodi?

Orka kit – Dugačak rep, Debeli sloj masti, Aerodinamičan oblik tijela, Otvor za vazduh koji im omogućava da dišu, Prirodni sonar da komuniciraju....

Seal – Peraja, Debeli sloj masti, Aerodinamičan oblik tijela

Otter – Prste spojene sa kožicom, Jak rep, Toplo krzno, Aerodinamičan oblik tijela

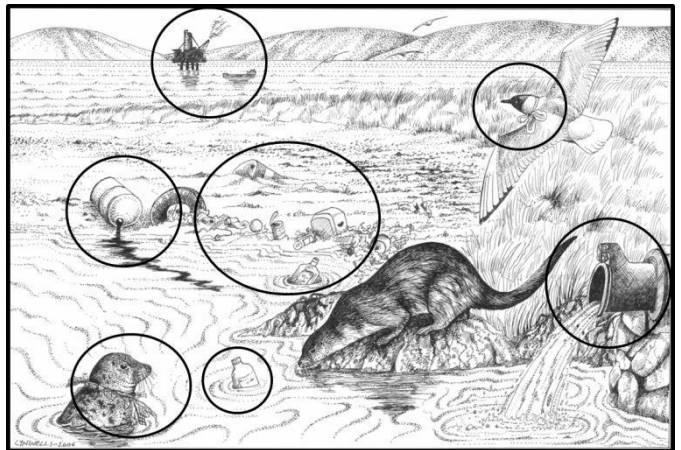
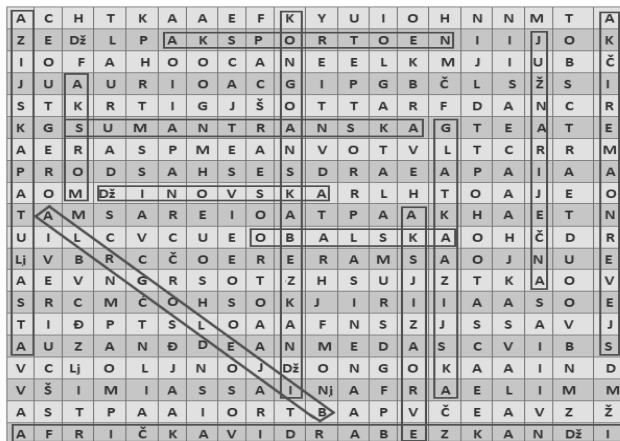
Šta mislite, koji je plijen omiljeni za svaku od ovih vidri?

Riba – Evroazijska vidra; Kraba – Azijska patuljasta vidra; Školjke – Morska vidra

Kako zagađenje ugrožava životinje?

1. Naftna platforma/Tanker/Bačva može dovesti do izlivanja ulja. Ulje je vrlo štetno za sve životinje.
2. Otpadna cijev može biti otrovna. Otrov iz cijevi bi zagadio pijaću vodu, kao i čistu vodu koju vidra koristi za čišćenje krzna. Takođe ubilo bi i ribu, što znači da životinje poput vidre ne bi imale hrane.
3. Plastika oko vrata životinje. Može izazvati posijekotine i gušenje, koje mogu dovesti do povrede ili smrti životinje.
4. Plastične boce mogu da sadrže hemikalije koje bi štetile životinjama.

Pronađi riječi



Ukrštene riječi

VODORAVNO

1. MUSTELIDAE 2. RIBA 3. TRINAEST 4. KRZNO 5. KOPNO 6. MORSKA

USPRAVNO

7. KUNE 8. ČISTE 9. ZAMKAMA 10. SPRAINT 11. PET 12. DŽINOVSKA 13. BRAON



Ukrštene riječi

								Z		
				K				A		
				U				M		
				N		Č		K		
	M	U	S	T	E	L	I	D	A	E
			P			S		M		
			R			T		A		
R	I	B	A			P	E	T		H
			I						O	
			N		DŽ				L	
			T	R	I	N	A	E	S	T
				N						
	K	R	Z	N	O				B	
				V					R	
				S					A	
				K	O	P	N	O		
M	O	R	S	K	A				N	

VODORAVNO

1. Kojoj porodici pripadaju vidre, naučni naziv?
2. Koja je omiljena hrana vidri?
3. Koliko vrsta vidri postoji?
4. Zbog čega ih love i šta im čuva toplotu?
5. Vidre su polu-vodene, što znači da žive u vodi i na ---?
6. Koja vidra ima najgušće krzno?

USPRAVNO

7. Vidre pripadaju ovoj porodici
8. Vidre su indikatori kakve sredine?
9. 50,000 Sjeverno Američkih vidri umre u ----- svake godine.
10. Kako se naziva izmet vidre na engleskom jeziku?
11. Koliko prstiju ima vidra
12. Koja je najveća vidra?
13. Koja je boja vidrinog krzna?

POMOĆ: Svi odgovori su u ovom edukativnom paketu – samo ga pročitajte!



Prvi put urađeno u 2018 godini.

International Otter Survival Fund

7 Black Park

Broadford

Isle of Skye

IV49 9DE

Email: enquiries@otter.org

Website: www.otter.org

Phone: +44(0) 1471 822 487

Charity Number: SC003875

Autorska prava na tekst ©International Otter Survival Fund 2018

Autorska prava na slike ©Lyn Wells

© Mike Matthews – Poziv za Prirodu

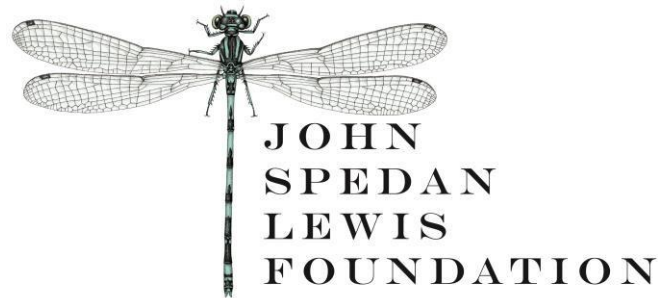
Autorska prava na fotografije © po pojedinačnim fotografijama kao što je navedeno

Sva prava zadržana od strane IOSF. Ova publikacija je besplatna za upotrebu u edukative svrhe, ali za bilo koju drugu upotrebu, molimo Vas da se obratite IOSF.

Za Crnu Goru: preveo i prilagodio Ninoslav Djurovic – NVU Živjeti Zeleno – Living Green

Zahvalnost

Ovaj paket je omogućen velikodušnošću John Spedan Lewis Foundation



©International Otter Survival Fund 2018

